66ste JAARGANG No. 5827 MAANDAG 7 NOVEMBER 1949 VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Hulstkamp de goede geest van 1775

zeer oude genever en likeuren AGENT WITCOM tel. 1991

Dit blad verschijnt niet op Zon- en feestdagen. Abonnementsprijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname en de Bovenwindse eilanden ƒ 2.50, buitenland ƒ 3.— per maand, bij vooruitbetaling. Advertentieprijs ƒ 1.—, ƒ 1.25 en ƒ 2.— per cm. kolomlengte.

Hoofdred.: Ad. Versney
Uitgave van de N.V. Paulusdrukkerij, te Willemstad, Curaçao
Adres: Redactie en Administratie: Consciëntiesteeg 27 — 29
Postbus no. 80, tel Administratie 3550. Redactie 3858

Agent voor Aruba, Oranjestad, Arturo M. Arends, Korteweg, postbus 19; voor Aruba San Nicolas, G. D. Hofstee. Bankiers Hollandse Bank Unie, N.V. Maduro & Curiel's Bank, beide te Willemstad, Curaçao.

Boy Ecury monument symbool vun Arubääns verzet tegen onderdrukking van recht en rechtvaardigheid

In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader

Zijn offer is niet voor niets geweest en hij stierf als een groot patriot

Onthulling Ecury monument een indrukwekkende plechtigheid

In de persoon van Boy Ecurie, de Arubaanse verzetsheld, eren en gedenken wij de daad, die hij zich stelde; de verdediging van het recht, getrouw tot in de dood. Al zwijgt eeuwig zijn mond, de rust die zijn graf omgeeft zal ons immer doen bezinnen, dat hij de uiterste consequentie van het weerzinwekkende Naziedom heeft moeten ondervinden. Boy Ecurie bracht het offer van zijn eigen leven, hij stierf als een held, met een minachtende trek op zijn gelaat voor de laffe moordenaars. Zelfs het aanschouwen van de dood vermocht hem er niet toe te brengen zijn vrienden en medewerkers in gevaar te brengen; want zijn woorden, zijn laatste woorden waren, dat er in het huis van zijn ouders geen plaats was voor een verrader. In zijn laatste uren gaf hij naar zijn ouderlijk huis de boodschap mede, dat hij sterk was en dat hij ditzelfde verwachtte van allen, die om zijn dood zouden treuren. Over zijn graf werden de woorden gesproken: „Niemand heeft groter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn vrienden."

Zijn offer is niet voor niets geweest. Want terwijl neerbogen de levenshalen der verzetshelden, rezen op de aren, bevattende de vrucht hunner offers: de Vrede.

De aardse bekroning op zijn werk heeft Boy niet mogen beleven. God had anders, voor hem beter, beschikt. Een grootser en heerlijker bekroning is hem ten deel gevallen. Hij is nu echt bevrijd. Zijn idealen, zijn geest, zijn bezieling, die heeft men echter niet kunnen doden. Die leven nog, in ieder, die hem gekend heeft. Een uiterlijk bewijs daarvan was de indrukwekkende plechtigheid op Aruba waar onder grote en warme belangstelling een monument voor Boy Ecurie onthuld werd.

Het beeld staat symbolisch gekeerd naar Nederland, waar de klaroenstoot van het verzet werd geblazen. De strijd daar laaide fel op om steeds groter omvang aan te nemen. Het zal de onsterfelijke roem der Nederlandse Antillen zijn, „op de grens van twee werelden" de weg te hebben gewezen naar de toekomst,die voor ons slechts zin en betekenis kon hebben in een vrije wereld. Voor deze vrije wereld offerde Boy Ecurie het hoogste goed, zijn bloed, opdat wij konden leven in een vrije wereld, waar recht en rechtvaardigheid de exponenten zijn van ons menselijk bestaan.

Er was veel belangstelling uit de Arubaanse samenleving voor deze onthulling, een posthume onderscheiding voor deze jonge oorlogsheld. Zijne Excellentie,

Gouverneur Peters, vertegenwoordigde het Bestuur. Nadat de gouverneur was ontvangen door de commissie van ontvangst, bestaande uit de wnd. gezaghebber H. A. Hesseling, dr. J. E. M. Arends, lid van de Raad van Advies; Kapitein Fraai, dr. A. W. A. M. Desertine en het hoofd der plaatselijke politie, de heer Th. van Erp, sprak de heer Godfried Croes, voorzitter van het comité „Oorlogsheld Ecury", een gloedvolle rede uit, waarin hij memoreerde hoe Boy Ecury in de donkere Novemberdag ten offer is gevallen aan de Duitse terreur. Er was grote vreugde toen Boy op 23 April 1920 werd geboren. Toen hij naar Nederland trok, om evenals zijn broers en zusters zijn studie te voltooien en zich naar Tilburg begaf om de kroon op zijn werk te zetten door een studie te gaan volgen aan de Tilburgse Handels Hogeschool, stelde hij zich niets anders voor dan terug te keren naar Aruba om een paats te gaan betrekken in de samenleving, die hem zo dierbaar was. Doch God beschikt. De ramp, welke Nederland trof op 10 Mei 1940, gevoelde hij zich zelf ook aangedaan. Hij kwam in het ondergronds verzet en verrichtte daar zijn arbeid als een soldaat. Hhet gevaar, aldus spr. was hem bekend, en toen hij op 5 November werd gearresteerd en ter dood werd veroordeeld op de Waalsdorppervlakte, schreef hij zijn zuster een brief, waarin hij afscheid nam van zijn ouders, hen de plechtige verzekering gevende, dat hij — hoewel hij zijn leven kon redden door zijn kameraden te verraden — hij zulks niet zou doen, daar in het huis van zijn ouders geen plaats was voor een verrader.

Aruba kan trots zijn op zijn zoon, die in de onafhankelijkheidsstrijd zijn leven gaf. De bevrijding kwam hij gaf daarvoor zijn bloed opdat wij in vrijheid konden leven,

Spreker waardeerde de belangstelling voor de onthulling van dit standbeeld en verzocht het Gouvernement dit borstbeeld van Boy Ecury als een symbool van het Arubaanse volk te willen aanvaarden.

Hierna sprak dr. P. F. van Bemmel namens de kameraden van de Binnenlandse Strijdkrachten, de volgende rede uit:

De uitnodiging van het Comité om als lid van de Nederlandse Ondergrondse Verzetsbeweging

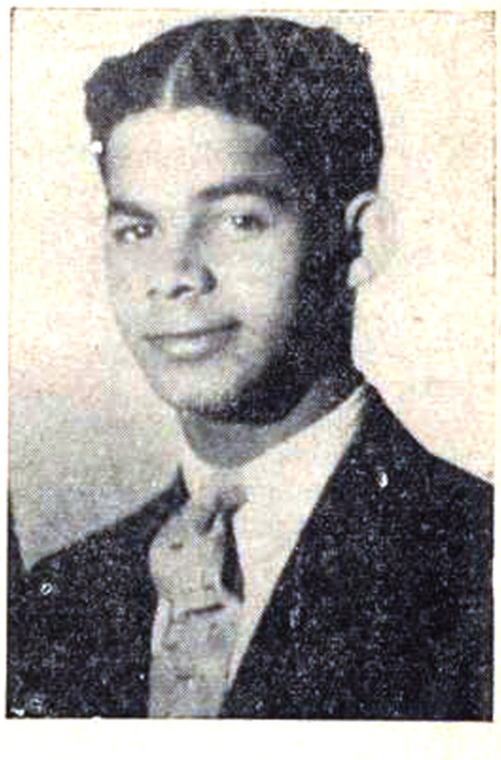

enige woorden te spreken bij de onthulling van het gedenkteken voor onze heldhaftige kameraad Boy Ecury, deed spr. veel genoegen. Het verheugde dr. Van Bemmel, dat thans meerdere oud-verzetslieden op Aruba aanwezig zijn, die mij naar deze plechtigheid hebben vergezeld. Hoogstwaarschijnlijk zijn er enige oud-illegalen op ons eiland, die mij niet bekend zijn en ik wil beginnen mijn spijt te betuigen aan de kameraden, die ik wegens onbekendheid niet gevraagd heb met mij mede te gaan om eer te bewijzen aan Boy Ecuy's nagedachtenis.

Boy is niet gevallen als een toevallig slachtoffer van de wraakzucht van de Nazies, maar als een soldaat bij de vervulling van een plicht, die hij — welbewust van het grote gevaar — geheel vrijwillig op zich genomen had.

Reeds spoedig na de verraderlijke aanval op Nederland in de nacht van 9 op 10 Mei 1940 bleek, dat dit geen oorlog was tegen de Nederlandse gewapende macht, maar dat het een aanslag was op de onafhankelijkheid van het Nederlandse volk.

Een aanslag, die des te bruter was door de haat der Nazies over het feit, dat door het krachtige verzet van de Nederlandse ge-

wapende macht hun plan verijdeld was om met hun gemotoriseerde colonnes door Nederland heen te snellen en in acht uur tijds de Noordzeekust te bereiken teneinde vervolgens met de schepen, die in de Nederlandse havens lagen, Engeland bij verrassing te overvallen.

Na de capitulatie van het Nederlandse Leger en het barbaarse bombardement van de open handelsstad Rotterdam volgden de dramatische gebeurtenissen elkander snel op! het Belgische Leger capituleerde en op 4 Juni 1940 evacueerden de Engelsen hun troepen via Duinkerken, terwijl op 21 Juni het machtige Franse Leger zich overgaf.

Toen was het gehele continent van Europa aan de genade van de Nazies overgeleverd.

Het Nederlandse volk kon nu kiezen tussen twee mogelijkheden; het kon in wanhoop het hoofd in de schoot leggen van de overweldiger of het kon in vertrouwen op God zich blijven verzetten tegen de schendende hand van de tyran.

Gedachtig aan het woord van Willem de Zwijger: „Rien n'est besoin d'espérer pour entreprendre ni de réussir por persévérer" werden in die dagen op verschillende plaatsen in Nederland verzetsgroepen georganiseerd.

De bewoners van het vreedzame Nederland waren geheel onervaren in het smeden van samenzweringen en in een ondergrondse strijd tegen een wrede bezetter.

Veel later is ons eerst goed duidelijk geworden hoe gemakkelijke prooien de eerste verzetslieden waren voor de uiterst geraffineerde en goed toegeruste Duitse contraspionnage.

Steeds zwaarder drukte de niel van de bezetter op het gewonde Nederland, dat halsstarrig bleef weigeren de vijand te helpen in zijn strijd tegen de geallieerden.

De Nazies trachtten de Nederlanders te breken door hun voedselvoorraden weg te voeren en hen langzaam uit te hongeren met een rantsoen van minder dan een derde van hetgeen noodzakelijk was.

Alle mannen tussen 18 en 40 jaar werden opgepakt en weggevoerd naar de Duitse wapenfabrieken en de Duitse verdedigingswerken.

Deze Nazieterreur stimuleerde de groei van de ondergrondse verzetsbeweging, die zich steeds verder differentieerde.

Het werk, dat de Nederlandse Verzetsbeweging tenslotte verrichtte, was zo belangrijk, dat de Verzetsbeweging erkend werd als een legeronderdeel en dat Z.K.H. Prins Bernhard de Opperbevelhebber werd van dit ondergrondse leger.

De spionnage-afdeling verzamelde alle mogelijke gegevens over Duitse plannen en Duitse troepenbewegingen. De geheime zenders gaven deze gegevens door aan het geallieerde opperbevel in Londen.

De falsificatiecentrale, die in het bezit was van alle soorten formulieren en die 1014 valse stempels bezat, zorgde voor de papieren van de onderduikers.

De spoorwegsteunactie zorgde voor het geld, de bonkaarten en het onderdak van de stakende spoorwegmannen, die door hun staking een gevoelige slag toebrachten aan het Duitse troepenvervoer.

Het gevaarlijkste werk werd verricht door de knokploegen, die allengs meer en meer georganiseerd werden. Zij zorgden voor het ophalen, het vervoeren en het distribueren van de radiozenders, de wapens en de ammunitie, die in donkere nachten door geallieerde vliegtuigen op afgesproken plaatsen geparachuteerd werden.

Het waren de knokploegen, die gewapenderhand de Duitse bureaux en gevangenissen overvielen om gevangen genomen kameraden te bevrijden en die de distributiebureaux leegroofden om aan bonkaarten voor de vluchtelingen te komen. Zij hielden Duitse transporten op en brachten voortdurende onrust te weeg in de gelederen van de overweldiger. Met diepe eerbied gedenk ik het dappere werk van deze K.P.-ers.

Boy Ecury heeft zich reeds in het eerste oorlogsjaar bij een verzetsgroep aangesloten heeft als lid van een knokploeg aan alle mogelijke acties deelgenomen.

In 1942 moest hij vluchten uit Tilburg en hij werkte als K.P.-er achtereenvolgens in Oisterwijk, Delft, Den Haag en Roterdam.

Meer dan vier jaren heeft hij in de schaduw van de dood geleefd en hij wist dat. Hij was niet een der argelozen, maar had het juiste inzicht in de omstandigheden, waronder hij en zijn kameraden werkten.

Wanneer men bedenkt, dat geen Nederlander zonder speciale vergunning zich na acht uur 's avonds in de open lucht mocht bevinden en dat het bezit van wapens onherroepelijk met de dood gestraft werd, dan is het duidelijk in welk gevaar deze jonge mannen hun plicht deden.

In Juli 1944 werd Boy met een aantal andere knokploegmannen van Delft naar Rotterdam gedirigeerd voor enige belangrijke doch hoogst gevaarlijke opdrachten. In September 1944 liet hij bij zijn zuster, die in Holland was, een brief achter voor zijn ouders voor het geval hij niet zou terugkeren. Uit die brief blijkt, dat hij zich geroepen gevoelde deze plicht te vervullen en dat hij zich zeer welbewust was wat hij deed.

Heden vijf jaar geleden op de vijfde November 1944 werd Boy met nog enige andere kameraden bij het verlaten van een kerk gearresteerd door de Duitse geheime politie. Hij had twee automatische pistolen in zijn zak; dat was voldoende voor een doodvonnis.

De Naziebeulen trachtten hem te bewegen zijn leven te kopen door verraad te plegen jegens de kameraden, die de Nazies niet hadden kunnen grijpen. Zij schilderden hem voor, dat hij na de oorlog naar Aruba zou kunnen terugkeren naar het gastvrije huis van zijn ouders.

Toen heeft Boy de glorierijke woorden gesproken: „In het huis van mijn ouders is er geen plaats voor een verrader".

De volgende dag op 6 November 1944 hebben de Nazies hem gebracht naar de Waalsdorpervlakte aan de voet van de duinen, die thans doordrenkt zijn met het bloed van ontelbare Hollandse martelaren.

Toen hij voor de beulen stond en in de geladen geweerlopen blikte, heeft Boy geroepen: „Leve de Koningin", en onmiddellijk daarop heeft hij zijn leven gegeven voor zijn Koningin en voor Nederland.

Dit offer is als zovele offers aan mensenlevens onuitsprekelijk droevig; het zou onoverkomelijk zijn als deze offers tevergeefs gebracht waren. Nederland heeft een zware tol betaald voor zijn loyaliteit en trouw aan de geallieerde zaak.

In de vijf dagen van heftige strijd van 10 tot en met 15 Mei 1940 sneuvelden aan de Nederlandse kant 2067 soldaten, terwijl 2680 soldaten werden gewond; tijdens de bezetting werden door daden van de Naziebezetter 200.000 burgers gedood. Hierdoor verloor Nederland in Europa 20 op de 1000 inwoners, burgers en militairen tezamen geteld, terwijl Engeland slechts 6 op de 1000 inwoners verloor, burgers en militaire tezamen geteld.

Onze kameraad Boy Ecury heeft de eenheid van Aruba en Nederland ingezien, evenals George Maduro, Charles Debrot en Jan Haayen van Curaçao en Nederland beleefd hebben.

Alle vier zonen van de Nederlandse Antillen zijn gestorven voor de geallieerde zaak en voor hun besef van eenheid met het Moederlnd.

God heeft ons —overlevenden — de genade gegeven om niet ten onder te gaan in de totale oorlog, die in 1940 begon; het is onze heilige plicht tegenover hen, die het offer van hun leven gaven om de beschaving te redden, om te zorgen, dat zij het offer van hun jonge leven niet tevergeefs gebracht hebben.

Het is niet voldoende, dat ten koste van verschrikkelijke verliezen aan mensenlevens de tweede wereldoorlog gewonnen werd; wij moeten in eendracht de vrede winnen.

Het beeld van Boy Ecury, dat over Aruba blikt en verder ziet naar Curaçao en naar Nederland, zal ons daaraan herinneren.

Hierna sprak hij enkele woorden in het Engels, hetgeen een korte samenvatting was van bovenstaande.

Hierna onthulde Z. Exc. Gouverneur Peters het borstbeeld, tamboers en hoornblazers zetten het Wilhelmus in en alles in de omgeving verstomde bij dit plechtig moment. Aruba was een monument rijker geworden, die vol symboliek was. Symboliek waren ook de opschriften, die op de zuil van het beeld werden aangebracht. Het was de tekst van Johannes 15 — 8, die luidde:

Niemand heeft groter liefde dan hij, die zijn leven geeft voor zijn vriend.

En het gevleugelde woord, waarmede hij de meedogenloze bezetters hun onmacht toonde, door geen verraad te plegen: *In het huis van mijn ouders is geen plaats voor een verrader.*

Op de andere zijde van de zuil staat:

Hij stelde er een eer in om een even flinke houding aan te nemen als onze vriend, die wij de vorige avond hadden zien weggaan en zeide, dat hij met een glimlach op de lippen zou sterven.

En als een herinnering aan zijn dagen van strijd en opoffering lezen wij:

Ter herinnering aan zijn opoffering en als een opwekking tot trouw en moed, worde dit monument hem door zijn medeburgers toegewijd.

En voorts:

Hij was een groot zoon van hen, die onder onze Nederlandse driekleur leefden en streden. Met trots zal ik zijn daden blijven gedenken.

Toespraak gouverneur.

Hier staan wij vergaderd, aldus de Gouverneur, met een hart vol weemoed, omdat een jong leven abrupt werd weggerukt, doch wij kunnen ons troosten met de gedachte, dat dit leven goed besteed was. Deze jonge Arubaan, die in Nederland zulk verantwoordelijk verzetswerk verrichtte, werd verrast door de lotsbedeling van de bezetter, doch zijn arbeid moge tot voorbeeld strekken voor land en volk. Allen kent gij de levens- en lijdensgeschiedenis van Boy Ecury, die voor zijn idealen vocht en wist dat gevaar en marteling zijn deel zouden kunnen zijn. Persoonlijk heeft de gouverneur Boy Ecury niet gekend, hij kende hem van gesprekken en overlevering en had eerst later van zijn grote daden gehoord, doch spr. vond het een groot voorrecht om op deze voor geheel Aruba zo gedenkwaardige dag bij dit monument te mogen spreken en te gewagen van zijn opofferende liefde voor de mensheid. De deugd van Boy Ecury wenste de gouverneur vooral naar voren te halen omdat deze door Boy Ecury getoonde deugden zo noodzakelijk zijn voor een gezonde politieke toestand.

Boy Ecury heeft het grootste offer gebracht, aldus besloot de gouverneur zijn toespraak, Aruba kan weten, dit dit offer door een van zijn zonen gebracht, niet voor niets is geweest.

Hierna legde de gouverneur een krans aan de voet van het standbeeld, pastoor Th. Bartel verrichtte deze plechtigheid namens het Apostolisch Vicariaat der Nederlandse Antillen.

Namens de familieleden, die deze plechtigheid bijwoonden, sprak de heer R. van Haaren woorden van dank voor de betoonde belangstelling.

Hierna zette de St. Michaels harmonie de treurmars „In memoriam" in, een compositie van de heer W. M. Hoyer naar een arrangement van R. Th. Palm. En met deze mars was de plechtigheid ten einde. De gouverneur en tal van andere autoriteiten, vrienden en bekenden betuigden hierna hun deelneming met de familie.

Enorme belangstelling bij de onthulling Ecury monument

Er was enorme belangstelling bij de plechtigheden van de onthulling van het standbeeld.

Op het vliegveld waren aanwezig om Z. E. Gouverneur Peters, die vergezeld was van Kapitein E. v.d. Laarschot en v.d. Beek, te begroeten de voorzitter van het C.A.B., mr. L.C. Kwartsz, dr. J. E. M. Arends, lid van de Raad van Advies, de gezaghebber a.i. H. A. Hesseling, dr. A. W. M. Desertine, lid van het Hof van Justitie, kapitein Fraay en het hoofd van de plaatselijke politie, cdt. Th. van Erp.

Een ere peleton stond opgesteld noder commando van luitenant Oehlers.

Met dit vliegtuig waren o.m. nog meegekomen de heren J. H. Sprockel, lid CAB, de statenleden mr. I. C. Debrot, H. Braam en Voges, kapitein t/zee M. M. Merens. Op het vliegveld merkten wij nog op de fractie leider van de UNA, Felipe Tromp en het UNA statenlid G. Amelink.

Bij het monument was de belangstelling uiteraard groter. Daar zagen wij de heren O. Mingus en Teagle, vertegenwoordigers van de Lago, S. Merryweather, directeur van de A.P.M., G. B. Brooks, chef van de Lago politie, dr. J.E.M. Arends, lid van de Raad van Advies, dr. J. R. Arends, chef van de gezondheidsdienst, pastoor Th. Bartel namens het Apostolisch Vicariaat der Ned. Antillen, frère directeur en enkele frères, alle leden van het Corps Consultaire, de fractie leider van de UNA en de statenleden Amelink en Dussenbroek, tal van hoofdambtenaren en vele vooraanstaanden uit handels- en burgerkringen, waaronder de familie Ecury en de heer P. v. Hulst, Ridder M.W.O.

De heren L. W. de Wit en Ad. Versney, hoofdredacteuren van respectievelijk „Beurs- en Nieuwsberichten" en de „Amigoe di Curaçao" vertegenwoordigden tevens de Curaçaose Journalisten Vereniging.

Naast persoonlijke aanwezigheid gaven ook nog een zee van bloemenkransen blijk van innig medeleven met de familie Ecury en posthume hulde voor hun groot zoon, Boy.

Daar waren kransen van het Gouvernement der Ned. Antilien, van het Apostolisch Vicariaat van de marine, landmacht, politie, Lago, A.P.M., Corps Consulaire, S.E.L. Maduro and Sons te Curaçao, Arubaanse Kunstkring, A.N.V. „Amigoe di Curaçao" en tal van andere maatschappijen, instellingen, vrienden en bekenden.

Ook werd een prachtig bloemstuk aan de voet van het standbeeld geplaatst van vader en moeder voor hun zoon Boy, alsmede van broers en zusters.

Na afloop brachten velen een bezoek aan het standbeeld, dat bedolven lag onder een zee van bloemenpracht.